

Jan Jonston

[guwerner](#)

[lekarz, uczeń](#)

Ur. 0.0.1603, Szamotuły

Zm. 8.6.1675, Ziebendorf

Dane rodziców

Szymon Jonston

Anna Becker

Wychowanie i wykształcenie

W latach 1611-1614 uczył się w szkole [braci czeskich](#) w [Ostrorogu](#). Następnie studiował w [Schönaichianum](#) w [Bytomiu](#). Kolejnym miejscem jego nauki było protestanckie [Gimnazjum](#) w [Toruniu](#), do którego został przyjęty 1619 roku. Zapewne na przełomie lat 1622/1623 udał się do [Szkocji](#), ojczyzny przodków. Tam w początkach 1623 roku rozpoczął dwuletnie studia z zakresu [filozofii](#), [teologii](#) i [hebrajszczyzny](#) na uniwersytecie [Saint Andrews](#) (w St. Mary's College). Spotkało go wówczas wielkie wyróżnienie, gdyż został zaliczony przez arcybiskupa Spotswood w poczet dwunastu alumnów królewskich.

Etapy kariery dot. edukacji

Po powrocie do Rzeczypospolitej został [nauczycielem](#) rodzin innowierczych. Od 1625 roku, przez trzy lata, był [preceptorem](#) młodych Korczbok-Zawadzkich w [Lesznie](#).

W połowie 1628 roku wyjechał w [podróż edukacyjną](#) ([Frankfurt nad Odrą](#), [Lipsk](#), [Wittenberga](#), [Groningen](#)). Studiował [medycynę](#) na [uniwersytecie](#) holenderskim we [Franeker](#), a [później](#) w [Lejdzie](#) (od 13 lutego 1630). Wiosną 1631 roku wyruszył do [Anglii](#). Bawił w [Londynie](#) i [Cambridge](#), gdzie złożył do druku swoje dzieło filozoficzne "De constantia naturae i historyczne De quatuor monarchiis".

Po powrocie do kraju został również [preceptorem](#) Bogusława Leszczyńskiego (syna Rafała Leszczyńskiego), Władysława Dorohostajskiego i Władysława Korczbok-Zawadzkiego. Wyjechał z nimi w [podróż edukacyjną](#) jako [guwerner](#) ([Niemcy](#), [Holandia](#), [Anglia](#)). Wraz ze swymi podopiecznymi [studiował](#) w 1632 r. we [Franeker](#) ([filozofię](#) i [medycynę](#)). Pół roku później, wraz ze swymi wychowanekami immatrykulował się na [uniwersytet](#) w [Lejdzie](#) (30 sierpnia 1632). Tam dzięki napisaniu traktatu "De febribus Jonston" otrzymał [doktorat](#) z [medycyny](#) (1634). Uzyskał też [doktorat](#) z [filozofii](#). Studia dopełnił wiedzą praktyczną podczas zwiedzania [Holandii](#) (Dordrecht, Harderwijk).

Wiosną 1634 roku udał się do [Cambridge](#), gdzie włączono go do grona doktorów medycyny. Podróż zakończyło dwuletnie wojażowanie po Flandrii, Brabancji i [Francji](#). Z [Paryża](#) ruszono na zwiedzanie znaczniejszych miast [Francji](#) i [Italii](#).

Peregrynanci wrócili do Rzeczypospolitej jesienią 1636 roku. Jonston osiadł w [Lesznie](#), gdzie pracował jako nadworny medyk Leszczyńskich oraz fizyk miejski.

Fakty z życia osobistego

Pochodził ze szkockiej rodziny szlacheckiej, której przedstawiciele osiedlili się w XVI wieku w [Wielkopolsce](#).

Żył w [XVII wieku](#).

Bibliografia

Podmiotowa

1. Jan Jonston, *The letters of Jan Jonston to Samuel Hartlib*, transcribed & transl. into English & Polish with an introd., notes and bibliogr. W. J. Hitchens, Adam Matuszewski, John Young, Warszawa, 2000.
2. Jan Jonston, *Nieznany rękopis Jana Jonstona. Wykaz pozycji podręcznego księgozbioru*, oprac. H. Sadowska, Lubin, 1975.

Przedmiotowa

1. *Album studiosorum Academiae Lugduno-Batavae MDLXXV-MDCCCLXXV accedunt nomina curatorum et profesorum per eadem saecula*, ed. W. N. du Rieu, Haga, 1875.
2. T. Bilikiewicz, *Jonston Jan*, Polski Słownik Biograficzny, t. 11, Wrocław, 1964-1965.